

Statens haverikommission
Swedish Accident Investigation Authority

Diariernr

O-4/20

Pressmeddelande 2021-07-29

Haverikommissionens rapport om takraset i Tarfalahallen i Kiruna: Allvarliga systembrister i plan- och bygglagstiftningen. Regeringen rekommenderas att vidta åtgärder.

Tarfalahallen var en idrottshall i Kiruna där flera olika sporter kunde utövas. Hallen var drygt 5 000 kvadratmeter stor. Den 7 mars 2020 rasade taket på halva byggnaden. De två personer som befann sig i hallen klarade sig oskadda och kunde ta sig ut på egen hand.

Haverikommissionens utredning visar att den typ av takkonstruktion som användes i Tarfalahallen i grunden var instabil och beroende av sekundära stabiliserande strukturer. Dessa beräknades och dimensionerades inte på ett ändamålsenligt sätt. Det fanns också brister i monteringen av hallen, vilket ytterligare påverkade stabiliteten negativt. Haverikommissionen riktar i rapporten tre säkerhetsrekommendationer till det företag som konstruerade stommen till Tarfalahallen.

Under utredningen har det framkommit att det finns liknande byggnadskonstruktioner runt om i landet. Säkerhetsrekommendationer utfärdades därför i ett tidigt skede till Boverket och till samtliga Sveriges kommuner. Byggnader med takkonstruktioner av liknande slag som Tarfalahallen har identifierats i 51 kommuner. I flera av dessa kommuner har byggnader behövt stängas för närmare undersökning och stabiliserande åtgärder.

Haverikommissionen anser att det finns systembrister i den svenska plan- och byggprocessen som medför att framtida byggnadsras sannolikt kommer att inträffa. Risken för att människor kan omkomma eller skadas är betydande. Kontrollsystemet i Sverige är avsevärt mindre robust än i våra grannländer.

Det är den som bygger – byggherren – som ansvarar för att en byggnad är korrekt konstruerad och dimensionerad. Byggnadsnämndernas verksamhet syftar bl.a. till att säkerställa att detaljplaner följs och att lokala förutsättningar beaktas. Kontroller av en byggnads konstruktion är uttryckligen undantaget från byggnadsnämndernas bygglovsverksamhet. I praktiken är samhällets kontroll av byggnaders bärförmåga, stadga och beständighet obefintlig.

Haverikommissionen riktar i rapporten säkerhetsrekommendationer till regeringen och Boverket med innebörden att det bör införas krav på oberoende kontroller av större byggnaders konstruktion.

För att höja säkerheten och minska risken för framtida byggnadsras måste man återinföra någon form av offentlig kontroll av byggnaders konstruktion säger Tomas Ojala, utredningsledare vid Statens haverikommission.

Det är inte acceptabelt att konstruktionen av byggnader avsedda för allmänheten inte kontrolleras av oberoende aktörer säger Jonas Bäckstrand, utredningsordförande vid Statens haverikommission.

Kontakt:

Jonas Bäckstrand, utredningsordförande, jb@havkom.se, 08-508 862 82

Tomas Ojala, utredningsledare, to@havkom.se, 08-508 862 31